

VALTIONEUVOSTON ASETUS ASIAKIRJOJEN TURVALLISUUSLUOKITTELUSTA VALTIONHALLINNOSSA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 16 §:N MUUTTAMISESTA

Pääasiallinen sisältö

Valtioneuvoston asetus asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa (1101/2019, *turvallisuusluokitteluasetus*) tuli voimaan 1.1.2020. Asetus koskee valtionhallinnon viranomaisia. Asetuksen 16 §:n 3 momentin mukaan sellaisen valtionhallinnon viranomaisen, joka ei ole tehnyt tietoturvallisuudesta valtionhallinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen (681/2010, *tietoturvallisuusasetus*) 7 §:n mukaisista luokittelupäätöstä, on saatettava turvallisuusluokiteltujen asiakirjojen käsittely vastaamaan turvallisuusluokitteluasetuksen 6–15 §:ssä säädettyjä käsittelyvaatimuksia kolmen vuoden kuluessa asetuksen voimaantulosta eli vuoden 2022 loppuun mennessä.

Ehdotetulla valtioneuvoston asetuksella on tarkoitus jatkaa mainittua siirtymäaikaa yhdellä vuodella niin, että valtionhallinnon viranomaisen, joka ei ole tehnyt tietoturvallisuusasetuksen mukaista luokittelupäätöstä, olisi saatettava turvallisuusluokiteltujen asiakirjojen käsittely vastaamaan turvallisuusluokitteluasetuksen mukaisia käsittelyvaatimuksia vuoden 2023 loppuun mennessä.

1 Asetuksenantovaltuudet

Julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, *tiedonhallintalaki*) 18 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä turvallisuusluokittelusta, turvallisuusluokiteltaviin asiakirjoihin tehtävistä merkinnöistä ja turvallisuusluokiteltujen asiakirjojen käsittelyyn liittyvistä tietoturvallisuustoimenpiteistä.

2 Asian tausta ja valmistelu

Asetuksen 16 §:n muutos on valmisteltu valtiovarainministeriössä Tullilta tulleen aloitteen johdosta.

Tulli ei ollut tehnyt tietoturvallisuusasetuksen mukaista luokittelupäätöstä ennen turvallisuusluokitteluasetuksen voimaan tuloa 01.01.2020. Näin ollen Tulli on tulkinnut olevansa turvallisuusluokitteluasetuksen 16 §:n 3 momentissa tarkoitetun siirtymäajan piirissä. Tulli käynnisti vuonna 2021 projektin tiedonhallintalain ja turvallisuusluokitteluasetuksen tietoturvaan liittyvien vaatimusten täyttämiseksi. Projektissa Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorilta hankitaan julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta annetun lain (10/2015) mukaiset tieto- ja viestintätekniiset palvelut turvallisuusluokan III tietojen käsittelyä varten ja Tullin käyttöpalvelu-toimittajalta hankitaan turvallisuusluokan IV tietojen käsittelyratkaisut. Turvallisuusluokan III tietojen käsittelyyn liittyvät tekniset toteutukset eivät tule kaikilta osin valmistumaan nykyisen siirtymäajan puitteissa, vaan vasta syksyllä 2023. Siirtymäajan umpeutuessa vähäisiä puutteita on muutaman turvallisuusluokitteluasetuksen vaatimuksen täyttämässä. Tullin arvion mukaan siirtymäajan päättymisen johtaisi

tilanteeseen, jossa Tulli joutuisi todennäköisesti keskeyttämään turvallisuusluokiteltujen tietojen käsittelyyn liittyvien tietojärjestelmien käytön syksyyn 2023 asti.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausunnot ministeriöiltä, joiden tuli tarvittaessa kerätä hallinnonalansa näkemykset lausuntoonsa. Lisäksi lausuntoa pyydettiin erikseen Tullilta ja Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorilta.

3 Pääasialliset vaikutukset

Yhteiset käsittelyvaatimukset turvallisuusluokitellun tiedon käsittelylle ja tietojärjestelmille tehostavat valtionhallinnon viranomaisen toimintaa ja mahdollistavat yhteisten tietojärjestelmien ja tietovarantojen käytön.

Asetuksen 16 §:n 3 momentin siirtymäsäännöksen muuttamisen johdosta niillä valtionhallinnon viranomaisilla, jotka eivät olleet julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain ja turvallisuusluokitteluasetuksen voimaan tuloon mennessä luokitelleet asiakirjoja, olisi vuoden 2022 lopun sijaan vuoden 2023 vuoden loppuun saakka aikaa toteuttaa turvallisuusluokitteluasetuksessa säädetyt tietoturvaluustoimenpiteet. Valtaosalla viranomaisia ei ole kuin enintään turvallisuusluokan IV asiakirjoja, joiden käsittelyn tietoturvaluustoimenpiteiden toteuttaminen ei edellytä merkittävästi pidemmälle meneviä toimenpiteitä kuin salassa pidettävän tiedon tai henkilötietojen suojaaminen. Monet niistä viranomaisista, jotka käsittelevät merkittävässä määrin turvallisuusluokkaa IV korkeamman turvallisuusluokan asiakirjoja, ovat jo soveltaneet aiemmin voimassa olleen tietoturvaluustoimenpiteiden velvoitteita. Näitä velvoitteita ei ollut tarkoitus olennaisesti tiukentaa turvallisuusluokitteluasetuksella.

Asetuksen siirtymäsäännöksen muutoksen johdosta ne viranomaiset, joilla vielä ilmenee vähäisiä puutteita turvallisuusluokitteluasetuksen käsittelyvaatimusten noudattamisessa, saavat vuoden lisäaikaa vaatimusten toteuttamiselle. Siirtymäajan pidentämisellä yhdellä vuodella ei katsota olevan heikentäviä vaikutuksia tietoturvaluustoimenpiteiden taikka yhteisten tietojärjestelmien ja tietovarantojen käyttöön. Asetuksen vaatimukset pääsääntöisesti toteutuvat valtionhallinnon viranomaisten toiminnassa.

4 Lausuntopalaute

Asetus toimitettiin lausunnoille 3.10.-9.11.2022. Lausuntoja saatiin yhteensä [x]. Lausuntopyyntö, lausunnot ja lausuntoyhteenveto ovat luettavissa hankkeen verkkosivuilla [\[linkki\]](#).

Lausuntojen johdosta: [x]

Asetusehdotuksen suomen- ja ruotsinkielinen versio on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

5 Voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan x päivänä joulukuuta 2022.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen 16 §:n 3 momentin muuttamisesta.